

Jezus' verschijning aan Jakobus

'Daarna is Hij gezien van Jakobus', 1 Korinthe 15:7.

Ds. J. D. Slopsema, emeritus predikant in de Protestant Reformed Churches

In het eerste deel van dit hoofdstuk herinnert Paulus Gods kinderen in Korinthe aan het Evangelie dat hij hun had verkondigd. Hij had niet alleen de dood van Jezus Christus verkondigd, maar ook Zijn opstanding. De opstanding van Jezus was door vele getuigen bevestigd: 'En dat Hij is van Céfas gezien, daarna van de twaalve. Daarna is Hij gezien van meer dan vijfhonderd broeders op eenmaal, van welke het meerderdeel nog overig is, en sommigen ook zijn ontslapen. Daarna is Hij gezien van Jakobus, daarna van al de apostelen. En ten laatste van allen is Hij ook van mij, als van een ontijdig geborene, gezien. (1 Kor. 15:5-8).

Paulus benadrukte deze verschijningen omdat er in Korinthe mensen waren die de opstanding van het lichaam loochenden. Zij dachten dat wanneer wij sterven, ons lichaam voor altijd in het graf verloren gaat. Paulus weerlegde dat door te wijzen op de opstanding van Christus. Zijn argument is dat als de doden niet opstaan, Christus ook niet is opgestaan. Als Christus niet is opgestaan, dan had Paulus vals gepredikt en is hun geloof tevergeefs. Maar nu is Christus opgestaan en is Hij de eersteling geworden dergenen die ontslapen zijn.

Wij vestigen in het bijzonder de aandacht op de verschijning van de Heere aan Jakobus. Jezus verscheen na Zijn opstanding en vóór Zijn hemelvaart tien keer aan verschillende personen. Het doel van deze verschijningen was tweeledig. Ze dienden om het feit van de opstanding te bevestigen. En ze dienden om iets te leren over de aard van de opstanding.

Dit gold ook voor Jezus' verschijning aan Jakobus. Het is opmerkelijk dat wij geen details van deze verschijning kennen. Dit is de enige verwijzing ernaar in Gods Woord. Toch kunnen wij op basis van de Schrift het doel en de betekenis van deze verschijning vaststellen. Hierop richten wij onze aandacht.

Feit!

Het Nieuwe Testament spreekt over drie Jakobussen.

Ten eerste was er Jakobus, de zoon van Zebedeüs en Salome, de oudere broeder van Johannes. Deze Jakobus komt voor het eerst in de Evangelieën voor als visser. Hij en zijn broeder Johannes waren medevissers met Simon Petrus (Lukas 5:10). Petrus, Jakobus en Johannes waren de naaste discipelen van Jezus. Jakobus werd ook een van de twaalf apostelen. Hij stierf de marteldood door toedoen van Herodes in het jaar 44 na Christus. (Handelingen 12:2).

Ten tweede was er Jakobus de kleine. Hij was de zoon van Alfeüs (ook bekend als Kleopas) en Maria. Hij was eveneens een van de twaalf discipelen die later apostelen werden. Hij werd Jakobus de kleine genoemd, hetzij omdat hij jonger was dan Jakobus, de zoon van Zebedeüs, hetzij vanwege zijn kleine gestalte (Markus 15:40).

Ten slotte was er Jakobus, de broeder van de Heere. In tegenstelling tot wat de rooms-katholieke leer stelt, had Maria naast Jezus nog andere kinderen. Markus 6:3 maakt melding van Jakobus, Joses, Juda, Simon en 'zijn zusters'^[1]. Deze waren verwekt door Jozef, zodat zij Jezus' halfbroers en -zusters waren. Deze Jakobus verwierf een vooraanstaande positie in de vroegchristelijke kerk. Hij werd de leidende ouderling van de kerk in Jeruzalem. Hij was een leidend figuur in het concilie van Jeruzalem dat zich bezighield met de vraag wat er van de bekeerde heidenen moest worden verlangd (Handelingen 15:13). Aan het einde van zijn derde zendingsreis brachten Paulus en zijn gezelschap verslag uit aan Jakobus en de ouderlingen die bij hem aanwezig waren (Handelingen 21:18). Hij werd geïnspireerd om een van de boeken van het Nieuwe Testament te schrijven, dat onder de titel van zijn naam verschijnt.

Het was deze Jakobus, de broeder van Jezus, naar wie Paulus verwijst. Paulus geeft een opsomming van degenen die de Heere na Zijn opstanding hebben gezien, om het feit van de opstanding te bevestigen. Dit is geen complete lijst. Er wordt geen melding gemaakt van de vrouwen of van Kleopas. Misschien waren zij op dat moment al overleden, net als sommigen van de 500 aan wie Jezus in Galilea verscheen. Er wordt alleen melding gemaakt van degenen die nog in leven waren, een vooraanstaande rol in de kerk vervulden en die het feit van de opstanding konden bevestigen door hun herinnering aan Jezus' verschijningen aan hen. Dit wijst ons op Jakobus, de broeder van de Heere. Jakobus, de broeder van Johannes, was overleden. Jakobus de kleine had de Heere samen met de twaalf gezien, en er was geen reden waarom de Heere apart aan hem zou verschijnen. Dan blijft Jakobus, de broeder van de Heere, over. Hij leefde niet alleen nog toen Paulus aan de kerk in Korinthe schreef, maar bekleedde ook een vooraanstaande positie in de kerken. Hij kon, samen met de anderen die door Paulus worden genoemd, het feit van Jezus' opstanding bevestigen.

Wat betreft Jezus' verschijning aan Jakobus hebben we geen enkele informatie over de tijd en de plaats. Het lijkt erop dat Paulus zijn opsomming in chronologische volgorde heeft opgesteld, zodat Jezus' verschijning aan Jakobus een van de laatste verschijningen van Jezus was. Maar we hebben geen details over de locatie of wat er gezegd werd.

Niettemin kunnen we uit de Schrift het doel afleiden.

Doel!

Om het doel van Jezus' verschijning aan Jakobus te achterhalen, moeten we bedenken dat noch Jakobus, noch zijn broeders en zusters aanvankelijk in Jezus geloofden. Dit blijkt uit Johannes 7:5: 'Want ook Zijn broeders geloofden niet in Hem.' Uit het verband

(vv. 2-4) leren we dat het het Loofhuttenfeest was. Jezus talmde om naar Jeruzalem te gaan voor het feest, omdat Zijn vijanden op de loer lagen om Hem te doden. Blijkbaar dachten Zijn broeders en zusters dat Hij Zijn wonderkracht gebruikte om Zichzelf te profileren. En dus stelden zij sarcastisch voor dat Hij naar Jeruzalem zou gaan, zodat Zijn discipelen Zijn werken konden zien. Vervolgens vinden we een toelichting in vers 5: 'Want ook Zijn broeders geloofden niet in Hem.' Dat wil zeggen, zij geloofden niet dat Jezus de Messias was en steunden Hem evenmin in Zijn werk.

Dit is nogal opvallend. Jakobus en zijn broeders en zusters waren opgegroeid in een verbondsgezin. Hun ouders, Jozef en Maria, waren voortreffelijke verbondsouders die hen onderwezen in alle wegen van het verbond. Hun oudste broeder, Jezus, is de Zoon van God Die in ons vlees is gekomen om de Middelaar van het verbond te zijn. Hij was voor hen het allerhoogste en volmaakte voorbeeld van godsvrucht. Ongetwijfeld onderwezen Jozef en Maria hun kinderen in alle openbaring die zij hadden ontvangen betreffende Jezus. Toch geloofden noch Jakobus, noch zijn broeders en zusters in Jezus. Dit is verrassend. Dit is zeker niet de norm in een verbondsgezin.

Het doel van Jezus' verschijning aan Jakobus was kennelijk om Jakobus en zijn broeders en zusters te bekeren. Dit wordt door verschillende zaken duidelijk.

Ten eerste plaatst Johannes 7:5, dat spreekt over het feit dat Jezus' broeders niet in Hem geloofden, ons slechts enkele maanden vóór Jezus' kruisiging.

Ten tweede zien we Jezus' broeders en zusters niet bij het kruis, zoals we Maria en andere discipelen van Jezus wel zien. Zelfs toen geloofden zij nog niet in Jezus.

Maar kort na Jezus' hemelvaart zien we Jezus' broeders (en zusters) bij de kleine groep gelovigen die in Jeruzalem bijeen was (Handelingen 1:13-14).

Dit alles wijst erop dat Jezus aan Zijn ongelovige broeder Jakobus verscheen juist om hem te bekeren en tot geloof te brengen. In dit opzicht diende Jezus' verschijning aan Jakobus hetzelfde doel als Zijn latere verschijning aan Saulus (Paulus) op de weg naar Damascus. Wat Jezus tegen Jakobus zei, is onbekend. Maar in de kracht van Zijn opstanding heeft Jezus Jakobus kennelijk bekeerd, zodat niet alleen Jakobus in Jezus geloofde, maar ook Zijn broeders en zusters tot geloof in Hem werden gebracht.

Belangrijk!

Dit wijst ons ook op de betekenis van de opstanding van Jezus.

Het is de kracht van een geestelijke opstanding in ons hart.

Wij zijn van nature dood in zonde, zodat wij niet in Jezus Christus kunnen geloven. Dit geldt zelfs als wij in een verbondsgezin geboren zijn. Dit zou zelfs zo zijn als Jezus lichamelijk aanwezig was om ons rechtstreeks te onderwijzen, ons wonderen te tonen

en ons het allerhoogste voorbeeld te geven. Omdat wij dood zijn in zonde, kunnen en zullen wij niet geloven.

De enige manier waarop wij in Jezus Christus kunnen geloven tot onze zaligheid is door een geestelijke opstanding die in ons hart plaatsvindt, een wonderbaarlijk werk van God dat de Schrift ook beschrijft als een nieuwe schepping en een nieuwe geboorte. Deze geestelijke opstanding is het werk van de opgestane Heere. Zij is gebaseerd op het volmaakte offer van Zijn kruis. Zij wordt volbracht in de kracht van Zijn opstanding. Dit wordt duidelijk gemaakt in Efeze 2:4-5: 'Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde waarmede Hij ons liefgehad heeft, Ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus.' Kolossenzen 3:1 spreekt over de kinderen van God die met Christus zijn opgewekt. Jezus bewerkstelligt deze geestelijke opstanding in de harten en levens van allen die de Vader Hem heeft gegeven.

De geestelijke opstanding vindt plaats door de kracht van Jezus' woord. Bij Jakobus en Paulus vond deze plaats door de kracht van het woord van de opgestane Jezus, Die rechtstreeks aan hen verscheen. De tijd van persoonlijke verschijningen is echter voorbij. Toch worden de woorden van Jezus gehoord in de prediking van het Evangelie. Jezus maakt Zijn volk levend uit de dood en brengt hen tot een zaligmakend geloof in Hem door de levendige verkondiging van het Woord.

De kerk moet daarom getrouw zijn in het verkondigen van dit Woord van Jezus Christus. Zij moet dat doen op de dag des Heeren, in de catechisatieklas en op het zendingsveld.

En wij moeten samen met onze kinderen deze prediking zoeken en omhelzen.

Het is de kracht van de opgestane Heere om de doden tot leven te verwekken en hen tot een zaligmakend geloof in Hem te brengen.

[1] Volgens de kanttekening 44 bij Matth. 13:55 in de Statenvertaling gaat het om neven, niet om broeders (of zusters).

Bron: The Standard Bearer, jaargang 97, nummer 14
<https://sb.rfpa.org/jesus-appearance-to-james>